

Audit „Interneti juurdepääsuvõrkude rajamise tulemuslikkus“

**Toomas Viira, auditijuht
09.02.2022**

Taust

- Lairiba baasvõrgu arendamine (2007–2020).
- Paigaldati 6273 km optilisi kaableid ja loodi 2510 võrguühenduskohta.
- Kogumaksumus 70,6 miljonit eurot (sellest saadud toetusi 60,8 miljonit eurot).

Eelmine audit „Lairibavõrgu ehk kiire interneti väljaehitamise tulemuslikkus“ – 2015

- Riigikontrolli arvates on riigi selge tegevuskava puudumise tõttu ka aastaks 2020 keeruline teha kiire internet kättesaadavaks kõigile Eesti inimestele.
- Riik on kiire ja ülikiire interneti arendamiseks eelkõige investeerinud lairiba baasvõrgu ehitamisse ning jätnud tähelepanuta kiire ja ülikiire interneti kättesaadavaks tegemise kodudele ja asutustele.
- Riigil puudub plaan, kuidas viia kiire internet rajatud lairiba baasvõrgust edasi lõpptarbijani.

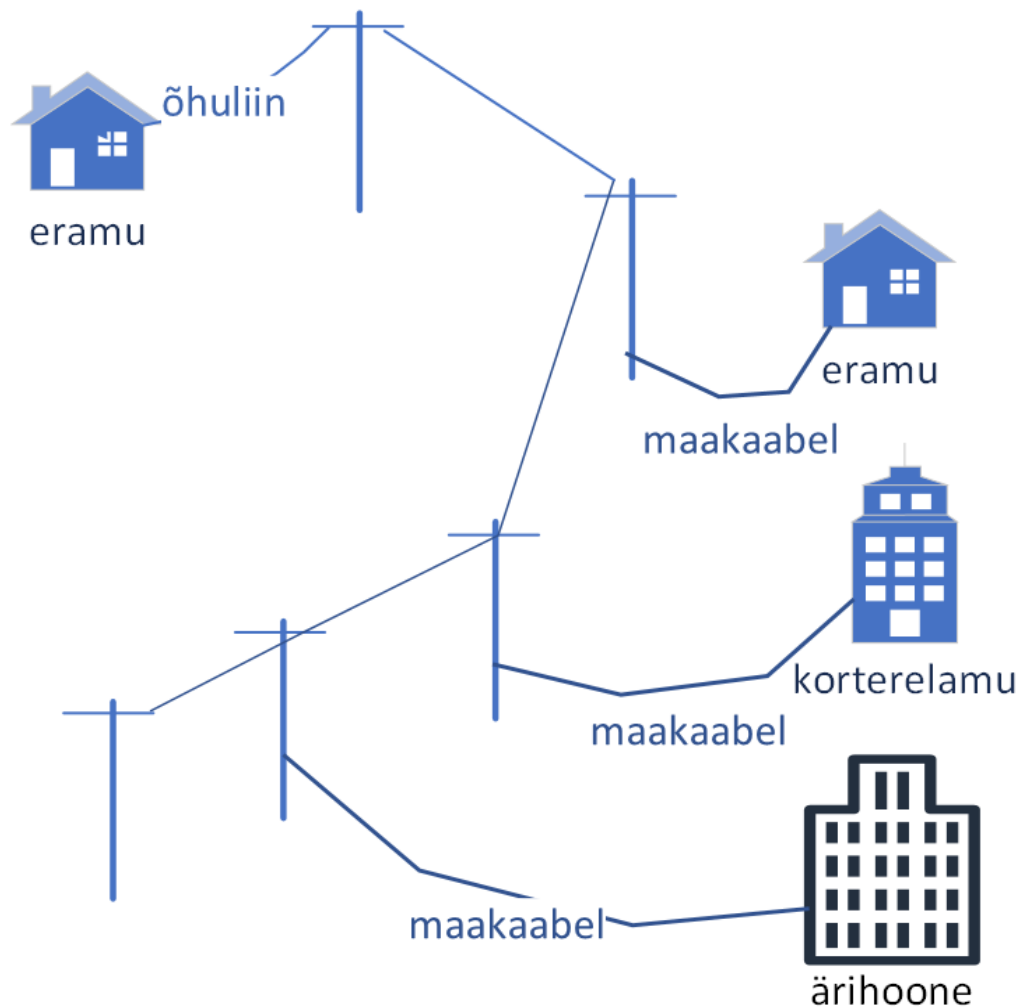
Audit „Interneti juurdepääsuvõrkude rajamise tulemuslikkus“ – 2022

Anda hinnang,

- kas riigil on olemas plaan kiire interneti juurdepääsuvõrgu ehitamise toetamiseks turutõrkepiirkondades;
- kas riigi toetusmeetmed täidavad oma eesmärgi;
- kas lõppkasutajad kasutavad välja ehitatud kiire interneti ühendusi.

Kiire interneti jõudmine lõppkasutajani lairiba juurdepääsuvõrgu esimeses etapis

Hinnangu andmise kriteeriumid

- MKMil on pikaajaline ja realistlik plaan kiire interneti juurdepääsuvõrgu valmis ehitamise toetamiseks turutõrkepiirkondades.
- Kiire interneti juurdepääsuvõrgu rajamiseks loodud toetusmeetmed on täitnud oma eesmärgi kiire interneti viimisel lõppkasutajateni.
- Lõppkasutajad kasutavad välja ehitatud juurdepääsuvõrgu kaudu kiiret interneti.

Auditi peamised järeldused 1(3)

- Vaatamata MKMi eraldatud 35 miljonile eurole ja erinevatele meetmetele ei ole kiire interneti kättesaadavus turutõrkepiirkondades märkimisväärselt paranenud.
- Ülikiire interneti jõudmine kõigi vajajateni on algselt 2015. aastalt nihkunud esialgu 2020. aastale ja nüüdseks juba aastale 2030.
- MKMi senine poliitika ehitada sooviavaldusi arvestamata võimalikult odavalt võimalikult palju kiire interneti juurdepääsuühendusi ei ole raha tõhus kasutus.

Auditi peamised järeldused 2(3)

- MKMil ega TTJA-l ei ole kiire interneti sooviavalduste kohta infot.
- MKMil ei ole teada, kui palju on selliseid majapidamisi, kus puudub kaabli kaudu interneti püsiühendus ja kus ka mobiilsidevõrgu levi ei ole või see on vilets.
- Internetiteenusega liitujate osakaal on väga väike (21%).
- MKM ja TTJA on turutõrkepiirkonnas asuva 200 000 aadressiobjekti hulka arvanud objekte, kuhu interneti juurdepääsuvõrku ei ole vaja.

Auditi peamised järeldused 3(3)

- Praeguse ehitustempo juures kuluks üle 10 aasta, et ehitada turutõrkepiirkondades MKMi määratud aadressiobjektideni kiire interneti juurdepääsuühendus.
- 2021–2027 on plaanis juurdepääsuvõrgu ühenduste ehitamiseks kasutada 69 miljonit eurot. See võimaldaks MKMi hinnangul valmis ehitada ligikaudu 27 000 ühendust.
- Inimestel ei ole võimalik teada saada, kas ja millal kiire interneti juurdepääsuvõrk võiks jõuda nende külle või majapidamiseni, kui just nende majapidamine ei ole jooksva aasta ehitusplaanides.

Soovitused ettevõtlus- ja infotehnoloogiaministrile 1(2)

- Koostada pikaajaline realistlik plaan, kuidas jõuda kiire interneti ühenduseta majapidamisteni ja arengukavas „Eesti digiühiskond 2030“ püstitatud eesmärkide täitmiseni.
- Määrata kindlaks selged prioriteedid lairiba juurdepääsuvõrgu ehituse toetamiseks turutõrkepiirkondades.
- Planeerida ja ehitada juurdepääsuvõrke esmajärjekorras piirkondadesse ja/või majapidamistesse, mille elanikud on avaldanud soovi saada kiire interneti juurdepääsuühendus.

Soovitused ettevõtlus- ja infotehnoloogiaministrile 2(2)

- Määrata plaanis kindlaks väljaehitatavad ühendused piirkondade kaupa, nii et Eesti elanikel ja ettevõtetel oleks võimalik teada, kas ja millal nad saavad riigi toel ülikiiret internetiühendust kasutama hakata.
- Koguda juurdepääsuvõrkude senisest tulemuslikumaks planeerimiseks ja ehitamiseks kokku info kiire interneti juurdepääsuühenduseks soovi avaldanud majapidamiste kohta.
- Selgitada välja aadressiobjektid, kus puudub kaabli kaudu interneti püsiühendus ja kus ka mobiilsidevõrgu levi ei ole või see on vilets. Töötada välja nende ühendamiseks sobivad tehnilised lahendused ja toetusmeetmed.

Soovitused TTJA peadirektorile

- Muuta turutõrkepiirkondade kaardistamise andmed kvaliteetsemaks.
- Teha MKMi määratud sagedusega kindlaks ja kanda netikaardile andmed turutõrkepiirkondades asuvate aadressiobjektide kohta.
- Arvestada laekunud sooviavaldustega s.t ehitada esmajärjekorras piirkondadesse, kust on enam laekunud sooviavaldusi saada kiire interneti juurdepääsuühendus.
- Parandada potentsiaalsete kiire interneti juurdepääsuvõrguga liitujate teavitamist.